जि.प्र.का.सिरहा द.नं. ८७-०७०/७१

तराई मधेशको लोकप्रिय पत्रिका

मार्गानुगामी

राष्ट्रिय दैनिक

MARGANUGAMI NATIONAL DAILY

कुनै पनि विचार, समाचार र विज्ञापन प्रकाशन गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्। हामी तपाईंलाई उचित स्थान दिनेछौं। साथै राष्ट्रिय तथा स्थानीय पत्रपत्रिकामा कुनै पनि विज्ञापन प्रकाशन गर्न चाहनु हुन्छ भने सम्पर्क गर्नुहोला।

मार्गानुगामी राष्ट्रिय दैनिकको कार्यालय
गोलबजार नगरपालिका-६, सिरहा
फोन नं.: ०३३-५४०३५६
मो. नं. ९८५२८३२६३४, ९८१०५३५५००
इमेल : mgnd2070@gmail.com

बर्षः १३, अंकः ६८ पृष्ठः ४ | २०८३ असार १८ बिहीबार (Thursday 02 July 2026) | मूल्य रु. ५।- | इमेल : mgnd2070@gmail.com

सिरहाको गोलबजारमा ट्रमा सेन्टर निर्माणको प्रक्रिया अघि बढ्यो

सुरेश राय

सिरहा, १७ असार। सिरहाको गोलबजारमा मधेश प्रदेशकै पहिलो अत्यधुनिक ट्रमा सेन्टर निर्माण गर्ने प्रक्रिया औपचारिक रूपमा अघि बढेको छ। मधेश प्रदेश स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको पहलमा गोलबजार नगरपालिका-४ र ८ को सिमानामा, पूर्व-पश्चिम राजमार्ग छेउस्थित कोभिड अस्पतालको परिसरमा ट्रमा सेन्टर निर्माण हुन लागेको हो।

मन्त्रालयले यसका लागि ठेकेदार कम्पनीसँग सम्झौता पनि गरिसकेको छ। २० करोड ३३ लाख ५० हजार ५०८ रुपैयाँ लागतमा निर्माण हुने उक्त आयोजना २०८५ जेठ २२ गतेभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। नापजाँच प्रतिवेदनका आधारमा बाँकी कानुनी तथा प्राविधिक प्रक्रिया पूरा गरी निर्माण कार्यलाई तीव्र रूपमा अघि बढाइने मन्त्रालयले जनाएको छ।

मधेश प्रदेश स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका इन्जिनियर शेखर सिंहका अनुसार, ट्रमा सेन्टरको भवन साढे २ तलाको हुनेछ। भवनको लम्बाइ ७१ मिटर र चौडाइ ३५ मिटर रहने जनाइएको छ। गोलबजार नगरपालिका-४ का वडा अध्यक्ष सकलदेव यादवले ट्रमा सेन्टर निर्माण गोलबजार र समग्र मधेश प्रदेशका लागि ऐतिहासिक उपलब्धि भएको बताए। 'नेपालकै

-बाँकी तीन पेजमा

एसईई उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई वडा-२३ को सम्मान

लहान, १७ असार। लहान नगरपालिका-२३ वडा कार्यालयले शैक्षिक उपलब्धिलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले वडाभित्रका माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई सम्मान गरेको छ। आयोजित सम्मान कार्यक्रममा लहान नगरपालिकाका मेयर महेश चौधरी, उपमेयर रामचलितर महतो तथा वडा नं. २३ का अध्यक्ष बद्री नारायण यादवले संयुक्त रूपमा विद्यार्थीलाई सम्मानपत्र, शैक्षिक सामग्री तथा विद्यालय ब्याग प्रदान गरेका हुन्। कार्यक्रममा एसईई सफलतापूर्वक उत्तीर्ण गरेका १५० भन्दा बढी विद्यार्थी सम्मानित भएका वडा कार्यालयले जनाएको छ।

कार्यक्रममा बोल्दै जनप्रतिनिधिहरूले विद्यार्थीको मेहनत, लगनशीलता र सफलताले समाजलाई सकारात्मक दिशा दिने विश्वास व्यक्त गरे। उनीहरूले शिक्षालाई विकासको प्रमुख आधारका रूपमा उल्लेख गर्दै आगामी दिनमा पनि विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्ने यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने प्रतिबद्धता जनाए। सम्मान ग्रहण गर्न व्यक्तिगत रूपमा उपस्थित हुन नसकेका विद्यार्थीका तर्फबाट उनीहरूका अभिभावकलाई सम्मानपत्र, शैक्षिक सामग्री तथा विद्यालय ब्याग हस्तान्तरण गरिएको थियो। यस व्यवस्थाले कुनै पनि विद्यार्थी सम्मानबाट वञ्चित नहोस् भन्ने उद्देश्य राखिएको वडा

-बाँकी तीन पेजमा

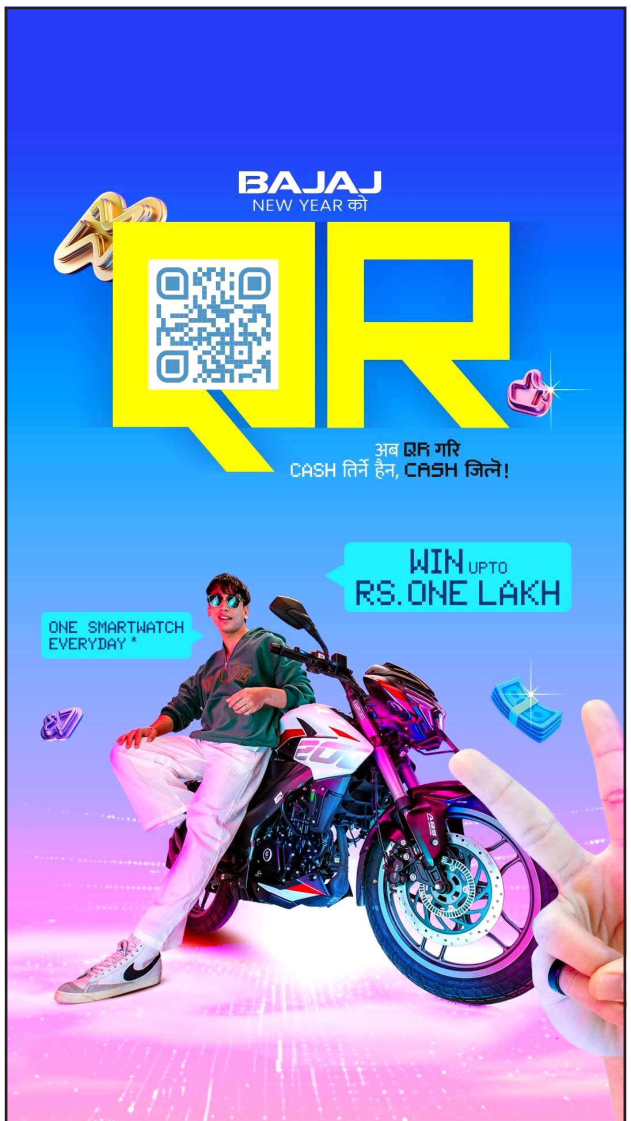

GUPTA BROTHER'S AUTO TRADE
Mirchaiya, 033-550744 | 9801552812

'टीबी फ्री अभियान' : ७५ जनाको निःशुल्क एक्स-रे परीक्षण, ४ जना शंकास्पद क्षयरोगी पहिचान

सिरहा, १७ असार। सिरहाको गोलबजार नगरपालिका-७ मा क्षयरोग नियन्त्रण तथा उन्मूलन अभियानलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले 'टीबी फ्री अभियान' अन्तर्गत शंकास्पद क्षयरोगी खोजपडताल तथा स्क्रिनिङ कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। चन्दलालपुर स्वास्थ्य चौकीमा आयोजित कार्यक्रममा अत्याधुनिक कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई)मा आधारित एक्स-रे प्रविधिमार्फत स्थानीयवासीको क्षयरोग परीक्षण गरिएको थियो।

स्वास्थ्य चौकीकी इन्चार्ज रीता कुमारी सिंहका अनुसार कार्यक्रममा ७५ जनाले निःशुल्क एक्स-रेसहित स्वास्थ्य परीक्षण गराएका थिए। परीक्षणका क्रममा ४ जना क्षयरोगका शंकास्पद बिरामी पहिचान भएका छन्। इन्चार्ज सिंहले शंकास्पद देखिएका व्यक्तिको थप प्रयोगशाला परीक्षण (ल्याब परीक्षण)को प्रतिवेदन आएपछि आवश्यक स्वास्थ्य मापदण्डअनुसार उपचार प्रक्रिया अघि बढाइने जानकारी दिइन्। नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने निःशुल्क क्षयरोग उपचार सेवाअन्तर्गत उनीहरूको उपचार गरिने उनले बताइन्।

यो कार्यक्रम गोलबजार नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नगरस्तरीय योजनाअन्तर्गत सञ्चालन गरिएको हो। वडा नम्बर-७ ले क्षयरोग निवारण कार्यक्रमका लागि २ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको वडा अध्यक्ष हरिशरण ठाकुरले जानकारी दिए। वडा अध्यक्ष ठाकुरले क्षयरोगलाई समयमै पहिचान गरी उपचारको पहुँचमा

-बाँकी तीन पेजमा

सडक दुर्घटनाबाट बचौं र बचाऔं

- सवारी साधन चलाउँदा सावधानी अपनाऔं,
- तीव्र गतिमा सवारी साधन नचलाऔं, ट्राफिक नियम पालना गरौं,
- जोखिमपूर्ण सडकमा सवारी चलाउँदा विशेष ध्यान दिऔं,
- मद्यपान तथा लागु पदार्थ सेवन गरेर सवारी साधन नचलाऔं,
- सवारी चालकले मद्यपान तथा लागु पदार्थ सेवन गरेको शंका लागेमा तत्काल प्रहरीलाई खवर गरौं,
- पैदल यात्रुले बाटो काट्दा जेब्राक्रस वा आकाशे पुलको प्रयोग गरौं,
- सवारी चालकले सिटबेल्ट, हेलमेट अनिवार्य प्रयोग गरौं,
- सवारी साधन नियमितरुपमा मर्मतसम्भार गरौं,
- दुर्घटना भएमा तुरुन्त प्रहरी र अस्पतालमा सम्पर्क गरौं।
- सावधानी अपनाऔं, बचौं र बचाऔं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

सानो सहयोग, ठूलो आशा

सिरहाको गोलबजार नगरपालिका–९, डण्डाका ८ वर्षीय शेखर यादव र उनका दुई साना बहिनीको जीवनसँग जोडिएको एउटा समाचारले समाजमा सञ्चारमाध्यमको प्रभाव, सामाजिक उत्तरदायित्व र मानवीय संवेदनाको सुन्दर उदाहरण प्रस्तुत गरेको छ। आर्थिक अभावका कारण कठिन परिस्थितिमा रहेका ती बालबालिकाको अवस्था सञ्चारमाध्यममार्फत सार्वजनिक भएपछि सहयोगी हातहरू उनीहरूसम्म पुग्न थालेका छन्। यसले सही समयमा सही विषयलाई उजागर गर्दा सञ्चारमाध्यम केवल सूचना प्रवाह गर्ने माध्यम मात्र नभई परिवर्तनको प्रभावकारी माध्यम पनि बन्न सक्छ भन्ने सन्देश दिएको छ।

हेल्पिङ हर्ट नेपालले विद्यालयमै पुगेर शेखर यादव, पाँच वर्षीया सोनाक्षी यादव र तीन वर्षीया दिव्यांशी यादवलाई विद्यालय पोशाक, झोला, कापी–कलम, पानीको बोतल तथा सरसफाइका सामग्री हस्तान्तरण गर्नु सामान्य सहयोग मात्र होइन, उनीहरूको भविष्यप्रतिको विश्वास र आशाको आधार पनि हो। अझ संस्थाले आगामी दिनमा पनि अध्ययनलाई निरन्तर सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ, जसले बालबालिकाको शिक्षालाई स्थायित्व दिने अपेक्षा बढाएको छ।

नेपालको संविधानले प्रत्येक बालबालिकालाई शिक्षा प्राप्त गर्ने मौलिक अधिकार सुनिश्चित गरेको छ। तर ग्रामीण तथा विपन्न समुदायका धेरै बालबालिका अझै पनि आर्थिक अभाव, सामाजिक असमानता र पारिवारिक समस्याका कारण विद्यालय शिक्षाबाट वञ्चित हुने जोखिममा छन्। यस्तो अवस्थामा सरकारी प्रयाससँगै सामाजिक संस्था, निजी क्षेत्र र नागरिक समाजको सक्रिय सहभागिता अपरिहार्य हुन्छ। राज्यले सबै नागरिकसम्म एकैपटक प्रभावकारी सेवा पुऱ्याउन नसक्ने अवस्थालाई सामाजिक सहकार्यले धेरै हदसम्म पूर्ति गर्न सक्छ।

यस घटनाले सञ्चारमाध्यमको भूमिकालाई पनि पुनः स्थापित गरेको छ। समाचारको उद्देश्य केवल घटना विवरण प्रस्तुत गर्नु मात्र होइन, समाजका दबिएका आवाजलाई सम्बन्धित निकायसम्म पुऱ्याउनु पनि हो। जब पत्रकारिताले पीडित, विपन्न र अवसरबाट वञ्चित समुदायका वास्तविक समस्या उजागर गर्छ, त्यसले समाजलाई जिम्मेवार बन्न प्रेरित गर्छ। शेखर र उनका बहिनीहरूको घटनामा पनि यही कुरा प्रमाणित भएको छ। समाचार सार्वजनिक भएपछि सहयोगी संस्था तत्काल सक्रिय हुनु र स्थानीय तहले समेत सहयोगको प्रतिबद्धता जनाउनु सकारात्मक संकेत हो।

विद्यालयका शिक्षकले सञ्चारमाध्यमकै कारण सहयोगी संस्था विद्यालयसम्म पुगेको उल्लेख गरेका छन्। यो भनाइले उत्तरदायी पत्रकारिताको प्रभाव स्पष्ट देखाउँछ। पत्रकारिता केवल आलोचना गर्ने माध्यम होइन, समाधानको बाटो देखाउने अभियान पनि हुन सक्छ। यस्ता समाचारले समाजमा सकारात्मक सोचको विकास गर्नुका साथै सहयोग र सहकार्यको संस्कृतिलाई बलियो बनाउँछन्। स्थानीय सरकारको भूमिका पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छ। वडा अध्यक्षले आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता जनाउनु स्वागतयोग्य हो। तर यस्ता प्रतिबद्धता व्यवहारमा पनि देखिनुपर्छ। स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका आर्थिक रूपमा कमजोर, जोखिममा रहेका तथा विद्यालय छोड्ने अवस्थामा पुगेका बालबालिकाको तथ्यांक तयार गरी दीर्घकालीन सहयोगका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ। शिक्षा केवल विद्यालय भर्ना गराउने विषय होइन, निरन्तर अध्ययन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नु पनि उत्तिकै आवश्यक हो।

यस घटनाले एउटा अर्को महत्वपूर्ण प्रश्न पनि उठाएको छ, देशभर यस्ता कति शेखर, सोनाक्षी र दिव्यांशी अझै सञ्चारमाध्यमको पहुँचबाहिर छन्? उनीहरूको अवस्था कसले देख्ने? सबै घटनाले समाचार बन्ने अवसर पाउँदैनन्। त्यसैले राज्य, स्थानीय सरकार, विद्यालय र समुदायले आफ्नै तहबाट जोखिममा रहेका बालबालिकाको पहिचान गरी समयमै सहयोग पुऱ्याउने प्रणाली विकास गर्न आवश्यक छ। हेल्पिङ हर्ट नेपालको पहल प्रशंसनीय छ। तर समाज परिवर्तनका लागि यस्ता उदाहरण अपवाद होइन, नियमित अभ्यास बन्नुपर्छ। निजी क्षेत्र, सामाजिक संस्था, दातृ निकाय र सक्षम नागरिकले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्वलाई औपचारिक कार्यक्रममा मात्र सीमित नराखी वास्तविक आवश्यकता भएका व्यक्तिसम्म पुऱ्याउन सके समाजमा सकारात्मक परिवर्तन अझ तीव्र हुन सक्छ।

अन्ततः, शेखर यादव र उनका दुई बहिनीले प्राप्त गरेको सहयोगले एउटा परिवारलाई राहत दिएको मात्र छैन, समाजलाई पनि महत्वपूर्ण सन्देश दिएको छ। सानो सहयोगले कसैको भविष्य बदल्न सक्छ, एउटा समाचारले समाजलाई संवेदनशील बनाउन सक्छ र सामूहिक प्रयासले बालबालिकाको जीवनमा नयाँ आशा जगाउन सक्छ। त्यसैले मानवीय संवेदना, जिम्मेवार पत्रकारिता र सामाजिक सहकार्यको यो श्रृंखला निरन्तर अघि बढ्नु आजको आवश्यकता हो। जब समाजले आफ्ना कमजोर सदस्यलाई साथ दिन सिक्छ, त्यही समाज वास्तवमा समृद्ध, सभ्य र उत्तरदायी समाजका रूपमा स्थापित हुन्छ।

मधेसका युवाको अवस्था

राम पुकार महतो (बिद्रोही)

रौतहटको गौर नगरपालिकाको एउटा कुनाकाप्चाको गल्लीबाट यो कथा सुरु हुन्छ। बिहानको करिब आठ बजेको होला, माघको कुहिरोले गाउँलाई छोपेको छ। एउटा पुरानो इँटाको घरको आँगनमा एउटा युवक मोबाइलको स्क्रिनमा आँखा गाडेर बसेको छ। उसको नाम सञ्जय महतो हो। उमेरले भर्खर तेइस वर्ष टेकेको छ, तर आँखामुनिको कालो घेरा र निधारको चाउरीले तीस नाघिसकेको भान हुन्छ। सञ्जयले गत वर्ष मात्र काठमाडौंको एउटा निजी कलेजबाट व्यवस्थापनमा स्नातक सकाएको हो। त्यसयता दिनहुँजसो उसको बिहानी यसरी नै बितिरहेको छ, अनलाइनमा रोजगारी खोज्दै, साथीहरूसँग 'अपरच्युनिटी'बारे च्याट गर्दै, अनि आफूभित्रको अधुरोपनलाई मुस्कानले छोप्ने असफल प्रयास गर्दै। उसको परिवारको आर्थिक अवस्था कमजोर छ, बाबुले बैंकबाट ऋण निकालेर छोरालाई राजधानी पढ्न पठाएका थिए। सञ्जयको सपना थियो, कुनै बैंक वा बहुराष्ट्रिय कम्पनीमा म्यानेजर बन्ने, गाउँको स्कुलमा पढाउने, परिवारको गरिबीको चक्र तोड्ने। तर यथार्थले उसलाई आँगनको कुनामा थन्काइदिएको छ, जहाँ ऊ बेरोजगार युवाहरूको त्यो विशाल सेनाको एक सिपाहीमात्र हो, जो हरेक बिहान सपना देख्छ र हरेक रात आफैँभित्र मर्छ। मधेशको पहिचानको केन्द्रमा रहेको यो युवा पुस्ताको मनोविज्ञान बुझ्न सञ्जय एउटा प्रतीक हो। सञ्जयको यो कथा व्यक्तिगत मात्र होइन, यो त सम्पूर्ण मधेशको युवा शक्तिको सामूहिक नियति हो, जो आकांक्षा र निराशाको बीचमा पिसिएको छ, जो विकास र उपेक्षाको दोसाँधमा उभिएको छ, र जो आफ्नो पहिचान र भविष्यको लडाइँ एकसाथ लडिरहेको छ।

मधेशको भूगोल, इतिहास र सामाजिक संरचनाले यहाँका युवाको अवस्थालाई नेपालका अन्य भूभागभन्दा फरक ढंगले आकार दिएको छ। लामो समयदेखि राज्यको मूलधारको विकास र राजनीतिक शक्ति संरचनाबाट पाखा लागेको महसुस गरेको यो भूभागको पीडा र आक्रोशको सबैभन्दा बढी भारी बोक्ने पात्र यहाँका युवा नै हुन्। तर यो चित्रको एउटा पाटो मात्र हो। अर्को पाटोमा यिनै युवाहरूको अदम्य साहस, सिर्जनशीलता र परिवर्तनको आकांक्षा पनि उत्तिकै प्रबल छ। यो लेख यिनै विरोधाभासपूर्ण यथार्थहरूको विश्लेषण हो, जसले मधेशका युवाको वर्तमान स्थितिलाई बुझ्न र उनीहरूले बुनिरहेको भविष्यको रूपरेखा पढ्न मद्दत गर्नेछ। जब हामी शिक्षाको कुरा गर्छौं, मधेशको यथार्थ कहालीलाग्दो र आशालाग्दो दुवै छ। एकातिर विद्यालय तहमा साक्षरता दरमा उल्लेख्य सुधार भएको छ, जो राज्य र गैरसरकारी संस्थाहरूको दशकौंको प्रयासको प्रतिफल हो। गाउँ–गाउँमा सामुदायिक विद्यालयहरू खुलेका छन्, छात्रवृत्ति कार्यक्रमहरूले गरिब र दलित समुदायका बालबालिकालाई पनि पुस्तकसँग जोडेको छ। तथापि, यो शिक्षा कस्तो छ भन्ने प्रश्न गम्भीर छ। सामुदायिक विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशाला छैनन्, पुस्तकालयमा पुस्तक छैनन्, र शिक्षकहरू अनियमित हुन्छन्। गुणस्तरीय शिक्षा भन्ने वस्तु महँगो निजी विद्यालयको सुविधा बनेको छ, जहाँ गरिबको पहुँच सीमित छ। यो दोहोरो संरचनाले युवाहरूको भविष्यलाई सानैदेखि निर्धारित गरिदिन्छ। सामुदायिक विद्यालयको उत्पादन कमजोर अंग्रेजी र आधारभूत सीपबिनाको हुन्छ, जसले प्रतिस्पर्धी बजारमा उसलाई जन्मजात पछाडि पार्छ। उच्च शिक्षामा आइपुग्दा मधेशका अधिकांश युवा कि त महँगा कुनै निजी कलेजको भीडमा हराउँछन्, कि त सीमित आर्थिक स्रोतका कारण पढाइ नै छोड्छन्। प्राविधिक शिक्षा र सीपमूलक तालिमको अवस्था झन् निराशाजनक छ। सरकारी तवरबाट सञ्चालित सीटीईभीटी कार्यक्रमहरू सीमित र गुणस्तरहीन छन्, र निजी क्षेत्रको तालिम महँगो। फलस्वरूप, शिक्षा र बजारबीचको खाडलले गर्दा हरेक वर्ष हजारौं युवा हातमा शैक्षिक प्रमाणपत्र बोकेर सडकमा आइपुग्छन्, तर उनीहरूसँग रोजगारी पाउने सीप र क्षमता हुँदैन। यो बेरोजगारीको जरा हो।

बेरोजगारी मधेशको युवा मानसिकतामा क्यान्सरझैं फैलिएको छ। मधेशको अर्थतन्त्र मुख्यतः कृषिमा आधारित छ, तर कृषि आधुनिकीकरणको अभाव, भूमिको खण्डीकरण, मौसमी बाढी र बजारको अनिश्चितताले कृषिलाई आकर्षक पेशा बन्न दिएको छैन। युवाहरू खेतीलाई आफ्नो भविष्यको रूपमा हेर्न चाहँदैनन्, उनीहरूका लागि त्यो हारेको जुवा हो। औद्योगिक विकास नगण्य छ। वीरगन्ज र जनकपुर जस्ता केही क्षेत्रमा उद्योगधन्दाको केही आधार भए पनि तिनले ठूलो संख्यामा रोजगारी सिर्जना गर्न सकेका छैनन्। सेवा क्षेत्रमा पनि सीमित अवसर छ। यस्तोमा युवाको आकांक्षा र यथार्थबीचको द्वन्द्व अत्यन्त पीडादायी हुन्छ। एकातिर सामाजिक सञ्जाल र टेलिभिजनले देखाउने उपभोक्तावादी, सहरी र आधुनिक जीवनशैलीको सपना छ, अर्कोतिर गाउँको चौतारामा दिन काट्न बाध्य यथार्थ। यसले मानसिक तनाव, निराशा र पलायनको मनोविज्ञान जन्माउँछ। अनि पलायनको सबैभन्दा सहज बाटो बन्छ, वैदेशिक रोजगार। मधेशको हरेक घरको कथा खाडी मुलुक वा मलेसियामा रहेको एउटा छोरा वा दाजुभाइसँग जोडिएको छ। विदेशिएको युवाको रेमिट्यान्सले घर चलेको छ, बहिनीको बिहे भएको छ, ऋण तिरिएको छ। तर यो आर्थिक योगदानको पछाडिको मानवीय मूल्य अत्यन्तै क्रूर छ। शारीरिक र मानसिक शोषण, अमानवीय कामको अवस्था, र परिवारसँगको बिछोडको पीडा त छँदैछ, सबैभन्दा भयावह त विदेशको भूमिमा असमयमै ज्यान गुमाउने युवाहरूको संख्या हो, जो हरेक हप्ता काठमाडौंको त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा 'काठको बाकसमा' फर्किन्छन्। वैदेशिक रोजगारले मधेशको श्रमशक्तिलाई निर्यात गरेर अर्थतन्त्रलाई त धानेको छ, तर स्थानीय सामाजिक संरचनामा ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ। गाउँमा सक्रिय पुरुष युवाको अभाव, एकल महिलाको संघर्ष, बालबालिकामा बाबुको मायाको अभाव, र एचआइभी–एड्स जस्ता रोगको जोखिम यसका केही नराम्रा पक्ष हुन्। सञ्जयका लागि यही वैदेशिक रोजगार नै अबको एकमात्र विकल्प जस्तो देखिन थालेको छ, यद्यपि उसको मन भने काठमाडौंमै अवसर खोज्न चाहन्छ।

राजनीतिक रूपमा मधेशको युवा शक्ति जहिले पनि निर्णायक र विद्रोही रहँदै आएको छ। मधेश आन्दोलनहरूको अग्रमोर्चामा यिनै युवा हुन्थे, जो सडकमा उत्रेर पहिचान, अधिकार र सम्मानका लागि लडे। तर विडम्बना के छ भने, राजनीतिक उपलब्धिहरूको फल चाहिँ सधैं स्थापित राजनीतिक दल र तिनका नेताहरूले नै उपभोग गरे। युवाहरू सडकबाट सत्ताको बार्दलीमा सीमित भूमिकामा सीमित रहे। मधेश केन्द्रित दलहरूमा पनि नेतृत्व हस्तान्तरणको प्रक्रिया अत्यन्तै कमजोर छ। शीर्ष नेताहरू दशकौंदेखि पदमा टाँसिएका छन्, र नयाँ युवालाई पार्टीभित्र अवसर दिने संस्कार विकसित भएको छैन। फलस्वरूप, राजनीतिप्रति युवाको आकर्षण घट्दो छ। एक समय थियो जब राजनीतिलाई परिवर्तनको सबैभन्दा प्रभावकारी औजार मानिन्थ्यो, तर आज युवाहरू यसलाई व्यक्तिगत स्वार्थ, भ्रष्टाचार र कुर्सीको खेलको पर्यायको रूपमा हेर्न थालेका छन्। यो निराशा खतरनाक छ, किनकि लोकतन्त्रलाई जीवन्त राख्न युवाको राजनीतिक सहभागिता र आलोचनात्मक चेतना अपरिहार्य छ। तथापि, यस निराशाबीच पनि केही सकारात्मक संकेत देखिन्छन्। स्थानीय तहका चुनावहरूमा युवा उम्मेदवारहरूको संख्या बढ्दो छ, र केही युवा स्वतन्त्र रूपमा उठेर जितेर पनि गएका छन्। अनि केन्द्रमा कथित युवाको सरकार। यसले संस्थागत राजनीतिलाई चुनौती दिन सक्ने नयाँ वैकल्पिक नेतृत्वको बीजारोपण भएको संकेत गर्छ। मधेशका युवाको राजनीतिक यात्रा अब पुराना पार्टीहरूको भर्याङ चढ्ने मात्र नभएर, नागरिक समाज, सामाजिक सञ्जाल र समुदायिक संगठनहरूमार्फत आफ्नै वैकल्पिक राजनीतिक स्थान बनाउनेतर्फ उन्मुख हुँदैछ।

सामाजिक विभेद र संरचनात्मक असमानताको सन्दर्भमा मधेशका युवाको अनुभव एकरंगको छैन। एउटै गाउँको दुई छिमेकी युवाको जीवन सम्भावना आकाश–पातलको फरक हुन सक्छ, त्यो फरक जाति, वर्ग, लिंग र क्षमताको आधारमा निर्धारित हुन्छ। दलित र मुसहर, डोम, चमार जस्ता अति सीमान्तकृत समुदायका युवा अझै पनि शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीको आधारभूत पहुँचका लागि दैनिक संघर्ष गरिरहेका छन्। जातीय विभेद कानुनी रूपमा अपराध भए पनि सामाजिक व्यवहारमा गहिरोसँग जरा गाडेर बसेको छ। गाउँको सार्वजनिक चौतारामा बस्न नपाउने, मन्दिरमा छिर्न नपाउने, र छुवाछुतको व्यवहार भोग्ने युवाको मनमा हीनताबोध र आक्रोश एकसाथ पलाउँछ। यो आक्रोशले कहिलेकाहीँ हिंसात्मक रूप लिन्छ त कहिले समाजको मूलधारबाट अझै टाढा धकेलिन पुग्छ। मुस्लिम समुदायका युवाले पनि एक विशिष्ट खालको सामाजिक र राजनीतिक बहिष्कारको सामना गर्नुपरेको छ। शैक्षिक रोजगारीका अवसरहरूमा अदृश्य धार्मिक पूर्वाग्रहको सामना गर्नुपर्ने उनीहरूको गुनासो छ, जसले आफ्नो नागरिक पहिचानप्रति नै द्विधा उत्पन्न गराउँछ। मधेशको सीमावर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने यी युवाको जीवन भारतीय सीमा सुरक्षा बल र नेपाल प्रहरी दुवैको नजरमा 'संदिग्ध' रहने गर्छ, जसले उनीहरूको नागरिक जीवनलाई नै संकटग्रस्त बनाएको छ। यी विभिन्न प्रकृतिका असमानताहरूले मधेशको युवा समुदायलाई भित्रैदेखि विभाजित गरेको छ, जुन न्याय र समानताको राजनीतिक परियोजनाका लागि एउटा ठूलो बाधक हो।

मधेशकी युवा महिलाको अवस्था त यी सबै चुनौतीहरूको केन्द्रीकृत प्रतीक हो। पितृसत्तात्मक संरचनाले उनीहरूमाथि दोहोरो–तेहेरो दमन थोपरेको छ। शिक्षामा लैंगिक खाडल अझै व्यापक छ, विशेष गरी ग्रामीण क्षेत्र र मुस्लिम समुदायमा। कतिपय ठाउँमा बालविवाहको कुप्रथा अझै कायमै छ, जसले किशोरीको शारीरिक र मानसिक विकासमा गम्भीर असर पार्छ। शिक्षा हासिल गरेर पनि कार्यक्षेत्रमा प्रवेश गर्न चाहने महिला युवाका अगाडि सामाजिक अपेक्षाको एउटा पर्खाल खडा हुन्छ। परिवार र समाजले उसलाई रोजगारीभन्दा विवाह र घरगृहस्थीको जिम्मेवारीमा हेर्न चाहन्छ। मोबाइल चलाउने, एक्लै बजार जाने वा सामाजिक सञ्जाल प्रयोग गर्ने जस्ता सामान्य कुराहरू पनि उनको चरित्रमाथि प्रश्न उठाउने हतियार बन्न पुग्छन्। यो दमनकारी वातावरणका बाबजुद पनि मधेशका महिला युवाले विगत एक दशकमा जुन सामूहिक चेतना र प्रतिरोधको क्षमता प्रदर्शित गरेका छन्, त्यो असाधारण छ। शिक्षा, स्वास्थ्य र अधिकारको क्षेत्रमा काम गर्ने स्थानीय महिला समूहहरूको सञ्जाल व्यापक छ। अल्पसंख्यक र दलित समुदायकी महिला युवा नै

–बाँकी तीन पेजमा

मधेसका...

अहिले सामाजिक परिवर्तनको सबैभन्दा मुखर र सचेत अभियन्ता बनेको छन्। उनीहरू केवल आफ्नो अधिकारको कुरा गर्दैनन्, बरु जाति, वर्ग र लिंगका अन्तरसम्बन्धित उत्पीडनहरूविरुद्ध सामूहिक लडाइँको नेतृत्व गरिरहेका छन्।

यी गहन संरचनात्मक चुनौतीहरूको बीचमा पनि डिजिटल प्रविधिले मधेशका युवाका लागि आशाको एउटा नयाँ झ्याल खोलेको छ। सस्तो स्मार्टफोन र डाटाको पहुँचले युवाहरूको दुनियाँ बदलिदिएको छ। सामाजिक सञ्जाल, विशेषगरी टिकटक, फेसबुक र युट्युब, युवा अभिव्यक्तिको सबैभन्दा प्रभावशाली माध्यम बनेका छन्। परम्परागत सञ्चार माध्यमबाट स्थान नपाएका मधेशका प्रतिभा, पीडा र आवाजहरू यी प्लेटफर्महरूबाट विस्फोटक रूपमा बाहिर आइरहेका छन्। एउटा सिमान्तकृत दलित बस्तीको युवक आफ्नो मोबाइलबाटै हजारौंलाई हँसाउन वा सचेत गराउन सक्छ। एउटी ग्रामीण महिला युवाले आफ्नो गीत, कविता वा समस्या संसारभर पुर्याउन सक्छिन्। यो डिजिटल क्रान्तिले सूचनाको असमान पहुँचलाई तोडेको छ र युवालाई आत्मनिर्भरताको एउटा बाटो देखाएको छ। तर, यसले सिर्जना गरेका नयाँ चुनौती पनि छन्। गलत सूचनाको प्रसार, अनलाइन हिंसा, र डिजिटल साक्षरताको अभाव गम्भीर समस्या हुन्। अझ, डिजिटल अवसरहरूको असमान वितरणले पनि नयाँ खालको विभेद सिर्जना गरेको छ। गरिबी र लैंगिक असमानताका कारण जसको पहुँच प्रविधिमा छैन, ऊ दोहोरो रूपमा पछाडि पर्ने खतरा छ। तैपनि, समग्रमा प्रविधिले युवालाई एउटा यस्तो शक्ति दिएको छ, जसले परम्परागत शक्ति संरचनालाई चुनौती दिन सक्छ।

उद्यमशीलता मधेशका युवाका लागि अर्को आशाको किरण हो। परम्परागत रोजगारीको सीमिततालाई चिर्दै अहिले धेरै युवाले आफ्नै व्यवसाय सुरु गर्ने आँट गरिरहेका छन्। कृषि क्षेत्रमा नै आधुनिक र व्यावसायिक खेतीतर्फ रुझान बढेको छ। कतिपय युवा समूह मिलेर सहकारीमार्फत डेरी, माछापालन, तरकारी खेती वा मौरीपालन जस्ता व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका छन्। प्राविधिक सीप सिकेर सहरी क्षेत्रमा साना मर्मत पसल, ब्युटी पार्लर वा होटल खोल्ने प्रवृत्ति पनि बढेको छ। तर, यो उद्यमशीलताको बाटो पनि काँडैकाँडाले भरिएको छ। पूँजीको अभाव, बैंकबाट ऋण लिने जटिल प्रक्रिया, र धितोको अभाव मुख्य समस्या हुन्। सरकारी अनुदान र तालिम कार्यक्रमहरू राजनीतिक पहुँचका आधारमा वितरण हुन्छन्, वास्तविक आवश्यकता र प्रतिभाका आधारमा होइन। फेरि, व्यवसाय गर्नु सामाजिक रूपमा पनि जोखिमपूर्ण छ, किनकि असफलताको भयले धेरै युवा र उनका परिवारले जोखिम मोल्न चाहँदैनन्। तर यिनै संघर्षहरूबीच सफल भएका उद्यमीहरू गाउँका नयाँ रोल मोडेल बनेका छन्। उनीहरूले देखाएका छन् कि विदेश नै एकमात्र विकल्प होइन, स्वदेशमै केही गर्न सकिन्छ, र यो संदेश अरू युवाका लागि अत्यन्त महत्वपूर्ण छ।

यी सबै बाह्य संघर्षहरूले युवाको भित्री संसार, अर्थात् मानसिक स्वास्थ्यमा पारेको असरबारे भने धेरै कम बहस हुन्छ। मधेशको सामाजिक परिवेशमा मानसिक स्वास्थ्यलाई अझै पनि कमजोरी, पागलपन वा भूतप्रेतको कारण मान्ने अन्धविश्वास व्याप्त छ। निराशा, डिप्रेसन र एन्जाइटी भोगिरहेको युवकसँग आफ्नो पीडा बाँड्ने न त कुनै सुरक्षित स्थान हुन्छ, न त परामर्शदाता। उसको तनाव परिवारको आर्थिक दायित्व, बेरोजगारीको लाज, सामाजिक अपेक्षाको बोझ र भविष्यप्रतिको अनिश्चयबाट उत्पन्न भएको हुन्छ। यस तनावको परिणति कहिलेकाहीँ लागूऔषध दुर्व्यसनमा हुन्छ, कहिले हिंसामा, र कहिलेकाहीँ सबैभन्दा दुःखद रूपमा आत्महत्यामा। मधेशमा युवा आत्महत्याको दर बढ्दो छ, र यो एउटा मूक महामारीको रूप लिइरहेको छ। तर, आशाको कुरा के छ भने, यो मौनतालाई तोड्ने प्रयासमा केही युवा समूह र सामाजिक संस्थाहरू अगाडि आएका छन्। अनलाइन परामर्श, हेल्पलाइन र सचेतनामूलक अभियानहरूले मानसिक स्वास्थ्यलाई सार्वजनिक बहसको विषय बनाउन थालेका छन्, जो आफैँमा एउटा ठूलो सामाजिक परिवर्तनको संकेत हो।

यसैगरी, जलवायु परिवर्तनको संकटले मधेशका युवाको जीवनलाई नयाँ र जटिल ढंगले प्रभावित पारिरहेको छ। मधेश जलवायुजन्य विपत्तिहरूको चपेटामा सबैभन्दा बढी पर्ने क्षेत्र हो। हरेक वर्षको वर्षायाममा आउने बाढी र डुबानले गरिब र सीमान्तकृत समुदायको घर, खेत र जीविका बगाएर लैजान्छ। यसले सिर्जना गर्ने आर्थिक अस्थिरताले युवाको पलायनलाई अझै बढावा दिन्छ। बाढीपछिको रोग, खाद्य असुरक्षा र पुनर्स्थापनाको अभावले एक पूरै पुस्ताको शारीरिक र मानसिक विकासमा असर पार्छ। तर, चाखलाग्दो पक्ष के छ भने, यिनै युवाहरू अहिले जलवायु न्यायको अभियानका अगुवा बन्न थालेका छन्। स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन, नदी कटान रोकथाम र पुनर्स्थापनाका अभियानहरूमा युवा स्वयंसेवकहरूको सक्रियता बढेको छ। उनीहरूले जलवायु परिवर्तनलाई केवल प्राकृतिक प्रकोपका रूपमा मात्र होइन, बरु सामाजिक न्यायसँग जोडिएको राजनीतिक मुद्दाका रूपमा उठाउन थालेका छन्। यसले जलवायु संकटका मूल कारणहरूप्रति प्रश्न गर्ने एउटा नयाँ सचेत पुस्ताको जन्म भएको संकेत गर्छ।

यसरी हेर्दा, मधेशका युवा एकीकृत रूपमा न त पीडितमात्र हुन्, न त नायकमात्र। उनीहरू यी दुई ध्रुवको बीचमा उभिएर जीवनको अर्थ खोजिरहेका यात्री हुन्। उनीहरूको निराशा र पलायनको कथामात्र सुनाएर हामी अन्याय गर्छौं, तर उनीहरूको सिर्जनशीलता र संघर्षलाई नदेखेर पनि हामी चुक्छौं। मधेशको सामाजिक, आर्थिक र राजनीतिक रूपान्तरणको सम्पूर्ण सम्भावना यिनै युवाको शक्तिमा निर्भर छ। उनीहरूको साहस, उनीहरूको आक्रोश र उनीहरूको सपनामा नयाँ नेपालको बीज निहित छ। मधेशको माटो जस्तै, जो हरेक बाढीपछि अझै उर्वर भएर आउँछ, यी युवाहरू पनि हरेक संकट र उपेक्षापछि अझै दृढ र सचेत भएर उभिरहेका छन्। गौर गाउँको सञ्जय अझै मोबाइल हेर्दै अवसर खोजिरहेको छ, तर उसको आँखामा अब एक नयाँ चमक छ। किनकि ऊ जान्दछ कि ऊ एक्लो छैन, र उसको जीवनको अर्थ कुनै ठूलो सामूहिक परिवर्तनको हिस्सा बन्नु हो। उसको यात्रा मधेशको हरेक गाउँ, हरेक चोक र हरेक सपनाको कथा हो। यो कथा पीडाको हो, तर पराजयको होइन। यो संघर्षको कथा हो, जसको अन्तिम अध्याय अझै लेखिइरहेको छ, र त्यो अध्याय मधेशका युवाहरूले आफैँलेख्ने छन्। सामाजिक न्याय, आर्थिक स्वतन्त्रता र राजनीतिक सम्मानको आधारशिलामा उभिएर, उनीहरू नै एक दिन यस भूभागलाई केवल नेपालको अन्नभण्डार मात्र नभएर, देशकै सपनाको नयाँ राजधानी बनाउने छन् भन्ने विश्वास नै हाम्रो सबैभन्दा ठूलो सपना हो।

सिरहाको...

महत्वपूर्ण स्वास्थ्य पूर्वाधारमध्ये एक बन्ने यो ट्रमा सेन्टर सञ्चालनमा आएपछि सिरहा, सप्तरी, धनुषा, महोत्तरीलगायत मधेश प्रदेशका आठै जिल्लाका नागरिकले गुणस्तरीय आकस्मिक उपचार सेवा पाउनेछन्,' उनले भने।

मधेश प्रदेशका पूर्व स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री शत्रुधन प्रसाद सिंहले मधेश प्रदेशमा बढ्दो जनसंख्या, पूर्व-पश्चिम राजमार्गको विस्तार तथा बढ्दो सडक दुर्घटनालाई मध्यनजर गर्दै ट्रमा सेन्टर आवश्यक रहेको बताए। सिरहा, सप्तरी, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाहीलगायत जिल्लामा दुर्घटनापछि समयमै उपचार नपाएर धेरैले ज्यान गुमाउनुपरेको अवस्था छ। ट्रमा सेन्टर निर्माणमा मधेश प्रदेश सरकारको ४० प्रतिशत र संघीय सरकारको ६० प्रतिशत लगानी रहने बताइएको छ।

एसईई उत्तीर्ण ...

कार्यालयले जनाएको छ।

स्थानीय तहबाट विद्यार्थीको शैक्षिक उपलब्धिको कदर गर्दै गरिएको सम्मान कार्यक्रमले विद्यार्थीमा थप उत्साह र आत्मविश्वास बढाउनुका साथै अध्ययनप्रतिको रुचि अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ। कार्यक्रममा विद्यार्थी, अभिभावक, शिक्षक, स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा वडावासीको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको थियो। वडा कार्यालयले उत्कृष्ट शैक्षिक वातावरण निर्माणका लागि यस्ता प्रेरणादायी कार्यक्रम आगामी वर्षहरूमा पनि निरन्तर सञ्चालन गर्ने जनाएको छ। स्थानीय स्तरमा शिक्षाप्रतिको सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्ने उद्देश्यले आयोजित सम्मान कार्यक्रमलाई सहभागीहरूले पनि स्वागतयोग्य पहलका रूपमा लिएका छन्।

'टीबी फ्री अभियान'....

ल्याउनु अभियानको मुख्य उद्देश्य रहेको बताए।

उनले समुदायस्तरमै स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने यस्ता कार्यक्रमलाई आगामी दिनमा पनि निरन्तरता दिइने उल्लेख गर्दै क्षयरोगका लक्षण देखिएमा ढिलाइ नगरी स्वास्थ्य संस्थामा पुगेर परीक्षण गराउन सबैलाई आग्रह गरे। स्थानीयवासीको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको उक्त कार्यक्रमले समुदायमा क्षयरोगसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्नुका साथै समयमै रोग पहिचान गरी संक्रमण नियन्त्रणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने विश्वास गरिएको छ। स्थानीयले गोलबजार नगरपालिका-७ को यो अभियानलाई स्वास्थ्य सेवा जनताको घरदैलोमै पुऱ्याउने प्रभावकारी पहलका रूपमा लिएका छन्।

सीमापारि ब्राउन सुगर तस्करीको जालो

पार्थ मण्डल

झापा, १७ असार। खुला सीमा नाकाका कारण भारतबाट लागूऔषध ब्राउनसुगर दैनिक भित्रिरहँदा यहाँका सुरक्षा निकायलाई नियन्त्रणमा चुनौती थपिरहेको बेला भारतीय सुरक्षा निकायले दुई स्थानबाट तीन जना ब्राउनसुगर कारोबारीलाई करिब साढे २३ लाख नेपाली रुपैयाँसहित पक्राउ गरेको छ। भारतीय सुरक्षा निकायले ब्राउनसुगर नेपाल सप्लाई गर्ने तयारी गरिरहेको गोप्य सूचनाको आधारमा किशनगञ्ज जिल्ला अन्तर्गत गलगलिया र दिघलबैंक क्षेत्रमा छापा मारेर ६२३ ग्राम ब्राउन सुगर बरामद गरेको छ। यो भारतीय सुरक्षा निकायको ठूलो सफलता हो।

भद्रपुर सीमा पारी भारतको गलगलिया थाना क्षेत्रको लकडी डिपो गाउँ (भातगाँउ पञ्चायत) स्थित गलगलिया रेलवे स्टेशन नजिक एसएसबीको ४१औँ बटालियन र गलगलिया प्रहरीको संयुक्त प्रहरी टोलीले मंगलबार बिहान करिब ५:३४ बजेको समयमा छापा मारेर ५४३ ग्राम ब्राउन सुगरसहित दुई जनालाई पक्राउ गरेको छ।

संयुक्त प्रहरी टोलीले लागूऔषधविरुद्ध ठूलो कारबाही गर्दै पाँच वटा छुट्टाछुट्टै पोलिथिन प्याकेटमा लुकाएर राखिएको जम्मा ५४३ ग्राम ब्राउन सुगर बरामद गरेको भारतीय प्रहरीले जनाएको छ। बरामद गरिएको ब्राउन सुगरमध्ये पहिलो प्याकेटमा ११९ ग्राम, दोस्रोमा १०६ ग्राम, तेस्रोमा १२० ग्राम, चौथोमा ९७ ग्राम र पाँचौँ प्याकेटमा १०१ ग्राम रहेको थियो।

कारबाहीका क्रममा ४६ वर्षीय मोहम्मद फारुख र २३ वर्षीय मोहम्मद उमर पक्राउ परेका छन्। नातामा बुबा-छोरा पर्ने उनीहरू गलगलिया थाना अन्तर्गत लकडी डिपो गाउँका बासिन्दा हुन्। लागूऔषधको कारोबार गर्दै आइरहेका बुबा-छोरा ब्राउनसुगर भद्रपुर नाकाबाट नेपाल पठाउँदै आइरहेको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको छ।

प्रहरीले घटनास्थलबाट दुई थान मोबाइल फोन, भारतीय रुपैयाँ १ लाख ९० हजार र तथा नेपाली ६४० रुपैयाँ समेत बरामद गरेको जनाएको छ। पक्राउ परेका दुवै जनालाई थप अनुसन्धान र कानुनी कारबाहीका लागि गलगलिया प्रहरीको जिम्मा लगाइएको छ। उनीहरूमाथि भारतको एनडीपीएस ऐन अन्तर्गत मुद्दा चलाइने बताइएको छ।

त्यस्तै किशनगञ्ज प्रहरी र एसएसबीको संयुक्त टोलीले झापा गाउँपालिकासँग जोडिएको सीमा पारी दिघलबैंक थाना क्षेत्रको मोहमारी खरवार टोल बस्ने शाहनवाज हुसेनलाई ८० ग्राम ब्राउन सुगरसहित पक्राउ गरिएको हो। उनको घरमा छापा मारेर संयुक्त टोलीले नेपाली २३ लाख ४७ हजार ९०० नेपाली र ३० हजार ५५० भारतीय रुपैयाँ पनि बरामद गरेको भारतीय प्रहरीले जनाएको छ। गोप्य सूचनाको आधारमा संयुक्त टोलीले खोजतलास गर्ने क्रममा कारोबारीबाट ६ वटा मोबाइल फोन र एउटा डिजिटल तराजु पनि बरामद भएको छ। बरामद भएको ठूलो मात्रामा नेपाली मुद्रालाई ध्यानमा राख्दै, अनुसन्धान एजेन्सीहरूले यो मुद्दा अन्तर्राष्ट्रिय तस्करी नेटवर्कसँग जोडिएको आशंका गरेका छन्।

प्रारम्भिक अनुसन्धानले अभियुक्तको नेपालमा सक्रिय तस्करहरूसँग सम्बन्ध हुन सक्ने देखाएको छ। बरामद गरिएका मोबाइल फोनहरूको जाँच गरी उसको नेटवर्क र अन्य सहयोगीहरूको बारेमा जानकारी सङ्कलन गरी थप कारबाही अघि बढाउने जनाइएको छ। यस लागूऔषधको सञ्जालमा संलग्न अन्य व्यक्तिहरूको पनि खोजी भइरहेको छ। प्रहरीले अभियुक्त शाहनवाजविरुद्ध एनडीपीएस ऐन अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गरेको छ।

शंकास्पद गतिविधिमा संलग्न २६ चिनियाँ पक्राउ

काठमाडौँ, १७ असार। शंकास्पद गतिविधिमा संलग्न २६ जना चिनियाँ नागरिक पक्राउ परेका छन्। अध्यागमन विभागले उनीहरूलाई ललितपुरको सानेपा र काठमाडौँको कीर्तिपुरबाट पक्राउ गरेको हो। नेपालीको नाममा दर्ता भएका कम्पनीको आवरणमा उनीहरूले शंकास्पद गतिविधि गरेको सूचनाका आधारमा विभागले शुक्रबार र मंगलबार छापा हानेर उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो।

कीर्तिपुरमा एक हल भाडामा लिएर उनीहरूले आयुर्वेदिक औषधिका नाममा अवैध गतिविधि गरेको विभागको सूचना छ। उनीहरू सानेपामा एक घर भाडामा लिएर बस्दै आएका थिए। त्यहाँ पर्यटक भिसामा बस्दै आएका २६ जना भेटिएको र उनीहरूमध्ये नौजनालाई हिरासतमा राखेर अन्यको हकमा पासपोर्ट बरामद गरी अनुसन्धान भइरहेको अध्यागमन विभागका महानिर्देशक रामचन्द्र तिवारीले बताए। तीनजनालाई सानेपा तथा ६ जनालाई विभागले कीर्तिपुरबाट पक्राउ गरेको हो।

ड्राइभन ब्रिज इन्टरनेसनल र ट्रेड फेयर ट्रेडर्स नामक कम्पनीको आवरणमा उनीहरू शंकास्पद गतिविधिमा संलग्न थिए। ती कम्पनीका नेपाली सञ्चालकको विभागले बिहीबार बयान लिएको छ। आफूहरूलाई मासिक पैसा दिने गरी चिनियाँहरूले नै ती कम्पनी प्रयोग गर्दै आएको र उनीहरूको कामबारे जानकारी नभएको उनीहरूले बयानमा बताएका छन्। चिनियाँहरूले क्रिप्टो, अनलाइन ठगीजस्ता गतिविधि गरेको हुन सक्ने भएकाले प्रहरीसँग मिलेर विभागले अनुसन्धान गरिरहेको छ।

निर्माण व्यवसायी संघ धनुषाद्वारा तालाबन्दी

धनुषा, १७ असार। भुक्तानी प्रक्रिया अवरुद्ध भएको भन्दै निर्माण व्यवसायी संघ धनुषाले विभिन्न कार्यालयहरूमा तालाबन्दी गरेको छ। बुधबार निर्माण व्यवसायीहरूले पूर्वाधार विकास कार्यालय र कोष लेखा तथा नियन्त्रकको कार्यालयमा तालाबन्दी गरेका हुन्। आर्थिक वर्षको अन्तिम दिनसम्म पनि सम्पन्न तथा अन्तिम चरणमा पुगेका योजनाको भुक्तानी हुन नसकेपछि निर्माण व्यवसायी आन्दोलित भएका हुन्। निर्माण व्यवसायी संघ धनुषाका पूर्वमहासचिव विनोद कर्णले असार मसान्तमा विकास बजेट खर्च गर्ने समयमै भुक्तानी रोकिँदा निर्माण व्यवसायी गम्भीर आर्थिक संकटमा परेको बताए।

–बाँकी अन्तिम पेजमा

विद्यालय बसले किच्दा सहचालक र बालिकाको मृत्यु

जीवछ यादव

लहान, १७ असार। सिरहाको लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका-२, पर्सामा विद्यालय बसले किच्दा बसका सहचालक र एक बालिकाको घटनास्थलमै मृत्यु भएको छ। इलाका प्रहरी कार्यालय लक्ष्मीपुर पतारीका अनुसार पायोनियर एजुकेसन स्कुल, लहान नगरपालिका-१२, भोटियाटोलको को.१ ख ३५९९ नम्बरको विद्यालय बसले किच्दा २२ वर्षीय सहचालक ओमप्रकाश यादव र शिशु कक्षामा अध्ययनरत पाँच वर्षीया समीक्षा साहको मृत्यु भएको हो।

प्रहरी निरीक्षक केशव कटुवालका अनुसार मंगलबार अपराह्न विद्यालय बसले विद्यार्थीलाई घर पुऱ्याउन पुगेको थियो। बालिका समीक्षा बसबाट ओर्लिएपछि बस अगाडि बढ्ने क्रममा र बसका सहचालक यादव पछाडिको चक्कामुनि पर्नुभएको थियो। दुवैको घटनास्थलमै मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। घटनापछि बस चालक फरार रहेका छन्। बसलाई इलाका प्रहरी कार्यालय लक्ष्मीपुर पतारीको नियन्त्रणमा राखिएको छ। घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी निरीक्षक कटुवालले बताउनुभयो।

मृतक समीक्षा साह सप्तरीको बोदेबरसाइन नगरपालिका-८ निवासी गजेन्द्र साहकी पाँच वर्षीया छोरी हुनुहुन्छ। उहाँ सिरहाको लक्ष्मीपुर पतारी-२, पर्सास्थित मावलीघरमा बस्दै उक्त विद्यालयमा अध्ययनरत हुनुहुन्थ्यो।

पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घट्यो

काठमाडौँ, १७ असार। नेपाल आयल निगमले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घटाएको छ। निगम सञ्चालक समितिको मङ्गलबारको बैठकले पेट्रोल, डिजेल, मट्टितेल, हवाई इन्धन र खाना पकाउने एलपी ग्यासको मूल्य घटाएको हो। निगमले पेट्रोलमा प्रतिलिटर रु २०, डिजेल र मट्टितेलमा प्रतिलिटर रु ३० ले मूल्य घटाएको छ। यस्तै, हवाई इन्धन (आन्तरिकतर्फ) प्रतिलिटर रु ४० र हवाई इन्धन (अन्तराष्ट्रियतर्फ) काठमाडौँका लागि प्रतिकिलोलिटर अमेरिकी डलर २६५ ले घटाइएको छ। खाना पकाउने एलपी ग्यासको मूल्यमा प्रतिसिलिन्डर रु १०० कटौती गरिएको छ।

नयाँ मूल्यसूचीअनुसार तेस्रो वर्गअन्तर्गत काठमाडौँ, पोखरा र दिपायलमा अब पेट्रोलको मूल्य प्रतिलिटर रु १९७ र डिजेल तथा मट्टितेलको मूल्य प्रतिलिटर रु १९५ कायम भएको छ। यसअघि यी क्षेत्रमा पेट्रोल प्रतिलिटर रु २१७ र डिजेल प्रतिलिटर रु २२५ रहेको थियो। यसैगरी, पहिलो वर्गअन्तर्गत चारआली, विराटनगर, जनकपुर, अमलेखगन्ज, भलवारी, नेपालगन्ज, धनगढी र वीरगन्जमा पेट्रोल प्रतिलिटर रु १९४.५० र डिजेल प्रतिलिटर रु १९२.५० कायम गरिएको छ। दोस्रो वर्गअन्तर्गत सुर्खेत र दाङमा पेट्रोलको मूल्य प्रतिलिटर रु १९६ र डिजेलको मूल्य रु १९४ तोकिएको छ।

हवाई इन्धन (आन्तरिक) को नयाँ मूल्य प्रतिलिटर रु २२९ कायम भएको छ। यस्तै, अन्तरराष्ट्रिय हवाई इन्धनको मूल्य काठमाडौँका लागि अमेरिकी डलर १,५६६, पोखराका लागि डलर एक हजार १०० र भैरहवाका लागि डलर एक हजार ०८५ प्रतिकिलोलिटर कायम गरिएको छ। मूल्य कटौती भएसँगै उपभोक्ताले खाना पकाउने एलपी ग्यास प्रतिसिलिन्डर (१४.२ किलोग्राम) अब रु दुई हजार ०६० मा प्राप्त गर्नेछन्। यसअघि ग्यासको मूल्य प्रतिसिलिन्डर रु दुई हजार १६० रहेको थियो।

अन्तराष्ट्रिय बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा आएको उतारचढाव र इन्डियन आयल कर्पोरेसन (आइओसी) बाट प्राप्त नयाँ खरिद मूल्यबमोजिम स्वचालित मूल्य प्रणालीअनुसार मूल्य समायोजन गरिएको निगमले जनाएको छ।

असई थमन विक हत्या प्रकरणमा पूर्वसांसद कोइरीलाई ५ वर्ष कैद, तीन जनाको जन्मकैद सदर

काठमाडौ., १७ असार। असई थमन विक हत्या प्रकरणमा उच्च अदालत जनकपुरले पूर्वसांसद लक्ष्मी महतो कोइरी सहितका अभियुक्तहरूलाई पाँच वर्षको कैद सजाय हुने फैसला गरेको छ। उच्च अदालतले जिल्ला अदालतको फैसला उल्ट्याउँदै अभियुक्तहरू कोइरी, अभिराम शर्मा, धर्मेन्द्र राय, रामशंकर मिश्र, सुरेश पाण्डे र पवन कापरलाई जनही पाँच वर्षको कैद सजाय सुनाएको हो।

यसअघि महोत्तरी जिल्ला अदालतले कोइरी र कापरलाई सफाइ दिने फैसला गरेको थियो। बुधबार उच्च अदालतका मुख्यन्यायाधीश टेकनारायण कुँवर र न्यायाधीश मुरारीबाबु श्रेष्ठको इजलासले जिल्ला अदालतको फैसला उल्ट्याएर कोइरी र कापरलाई ५ वर्ष कैद सजाय हुने फैसला गरेको हो।

त्यसै गरी जिल्ला अदालतले जन्मकैदको सजाय सुनाइएका शर्मा, राय, मिश्र र पाण्डेको हकमा जिल्ला अदालतको फैसला उल्ट्याएर ५ वर्षमात्रै कैद सजाय हुने फैसला उच्च अदालतले गरेको छ। यसअघि जिल्ला अदालतले जन्मकैदको फैसला सुनाएका प्रदीप साह माझी, सञ्जयकुमार साह र मोहन ठाकुरको सजाय भने उच्च अदालतले सदर गरेको छ।

जिल्ला अदालत महोत्तरीले २०८० मसिर २८ गते कोइरीलाई सफाइ दिएको थियो। २०७२ भदौ २५ मा भएको असई विक हत्या प्रकरणमा तत्कालीन एमालेका प्रतिनिधिसभा सदस्य महतोसहित २८ जनाविरुद्ध २०७५ साउन २८ गते कर्तव्य ज्यान मुद्दा दर्ता भएको थियो।

निर्माण व्यवसायी ...

उनका विभिन्न सडक, भवन, सिँचाइ तथा अन्य पूर्वाधार आयोजनाको निर्माण सम्पन्न भए पनि आवश्यक कागजी प्रक्रिया पूरा हुँदाहुँदै भुक्तानी रोकिएको आरोप लगाए। बैंक ग्यारेन्टी, मजदुरको पारिश्रमिक, निर्माण सामग्री आपूर्तिकर्ताको रकम तथा बैंकको ऋण तिर्नुपर्ने अवस्थामा सरकारले भुक्तानी नगर्दा व्यवसायीहरू थप समस्यामा परेको उनको भनाइ छ। यता पूर्वाधार विकास कार्यालय जनकपुरधामका प्रमुख सञ्जीवकुमार साहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिहरू मिलेर कार्यालयमा तालाबन्दी गरेपछि कार्यालयको काम प्रभावित भएको बताए।

उनले गैरआवासिय भवन निर्माण शीर्षकमा पूर्व स्वीकृति नलिइएको भन्दै कोलेनिकाले त्यो शीर्षकमा भुक्तानी रोक्न आफूहरूलाई पत्र काटेको र अर्थ मन्त्रालयबाट बाधा अडकाउ फुकाउको आदेश लिएर मात्रै भुक्तानी गर्न भनेपछि भुक्तानी रोकिएको जानकारी दिए।

OFFICE OF THE PRINCIPAL

DPS
DELIGHT PUBLIC SCHOOL
Lahan-3, Siraha
Walk in Interview

Required suitable candidate for the following position

Section	Required
Pre-primary+ Kindergarten	Nursery/Montessori trained or 1-2 year Diploma in Early Education
Primary	Social Studies/English (Bachelor's degree in revelant subject, B.Ed. or equivalent with teaching experience)
Lower Secondary	Social Studies/English (Bachelor's degree in revelant subject, B.Ed. or equivalent with teaching experience)

All candidates need strong communication skills,
Classroom management and computer proficiency.
Able to handle Modern and changing education system
Understanding young minds/A passion for teaching and Learning
(Experience preferred)

Walk-in interviews: 17th/18th/19th Ashad 2083
Carry all required documents

Timings	Venue
9:00 AM - 3:00 PM	OFFICE OF THE PRINCIPAL DELIGHT PUBLIC SCHOOL, Lahan-3, Siraha

9712044022 033-590430

सिरहामा प्राइम टायल्सको नयाँ क्लासिक शोरुम सञ्चालनमा

सिरहा, १७ असार। नेपालको अग्रणी टायल्स ब्रान्ड प्राइम टायल्सले सिरहाको मिर्चैयास्थित पशुपति ट्रेडर्समा आफ्नो नयाँ क्लासिक शोरुम औपचारिक रूपमा सञ्चालनमा ल्याएको छ। आधुनिक डिजाइन, उच्च गुणस्तरका उत्पादन तथा उत्कृष्ट ग्राहक सेवाको उद्देश्यसहित सञ्चालनमा ल्याइएको उक्त शोरुमको उदघाटन प्राइम सेरामिक्सका महाप्रबन्धक प्रदीपकुमार झाको प्रमुख आतिथ्यमा भएको हो।

उद्घाटन समारोहमा निर्माण व्यवसायी, ठेकेदार, टायल मिस्त्री, स्थानीय उपभोक्ता तथा सञ्चारकर्मीहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति थियो। कार्यक्रममा क्षेत्रीय बिक्री प्रमुख विकास सिन्हा, राकेश शाहलगायत कम्पनी टोलीको सहभागिता थियो। शहरोन्मुख क्षेत्रहरूमा तीव्र रूपमा बढिरहेको आवासीय तथा व्यावसायिक भवन निर्माण गतिविधिलाई ध्यानमा राख्दै ग्राहकलाई गुणस्तरीय टायल्स सहज रूपमा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले शोरुम विस्तार गरिएको कम्पनीले जनाएको छ।

रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरस्थित प्राइम टायल्सको अत्याधुनिक उत्पादन उद्योगले वार्षिक ४० लाख वर्गमिटर भन्दा बढी टायल्स उत्पादन गर्दै आएको छ। कम्पनीले अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार उच्च गुणस्तरका टायल्स उत्पादन गर्दै आएको तथा हाले नेपाल गुणस्तर चिन्ह (एनएस ६१७) प्राप्त गरेको जनाएको छ। नयाँ शोरुममा विभिन्न आकार, डिजाइन, टेक्स्चर तथा फिनिशका सयौं प्रकारका टायल्स उपलब्ध छन्।

आवासीय, व्यावसायिक, होटल तथा अन्य निर्माण परियोजनाका लागि उपयुक्त फ्लोर, वाल, टेरेस तथा डेकोरेटिभ टायल्सका विविध विकल्प एकै स्थानमा उपलब्ध गराइएको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार यो शोरुम केवल बिक्री केन्द्र मात्र नभई ग्राहक, इन्जिनियर, आर्किटेक्ट तथा निर्माण व्यवसायीहरूका लागि उत्पादन जानकारी, डिजाइन सुझाव तथा प्राविधिक परामर्श प्रदान गर्ने केन्द्रका रूपमा समेत विकास गरिएको छ।

छुवाछुत एक सामाजिक अपराध र मानव अधिकारको हनन् हो। समाजबाट छुवाछुत प्रथा हटाउने दायित्व प्रत्येक नागरिकको हो। छुवाछुतलाई कानूनले दण्डणीय अपराध घोषणा गरेको छ।

मार्गानुगामी राष्ट्रिय दैनिकका लागि **प्रकाशक** : राम बाबु यादव, **सम्पादक** : कमलेश कुमार यादव, **सह-सम्पादक** : सत्य नारायण चौधरी, **कानुनी सल्लाहाकारः** कृष्ण प्रसाद दंगाल **कम्प्युटर ले-आउट : मार्गानुगामी दैनिक कार्यालय** : गोलबजार न.पा-६ (सिरहा) फोन नं. ०३३५४०३५६, ९८५२८३२६३४ e-mail : mgnd2070@gmail.com, website : www.marganugami.com, **मुद्रक** : न्यू यदुवंशी अफसेट प्रेस, लहान, (सिरहा)